

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/60/2014
Identifikačné číslo spisu:	4013201274
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4013201274.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľa: M. E. bytom M., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29. augusta č.8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 13.januára 2014, č.k. 23Sd/274/2013-16, v znení opravného uznesenia z 25.marca 2014, č.k. 23Sd/374/2013-26, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 13.januára 2014, č.k. 23Sd/274/2013-16, v znení opravného uznesenia z 25.marca 2014, č.k. 23Sd/374/2013-26, p o t v r d z u j e .

II. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 24.09.2013 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ďalej aj „miera poklesu“) je 50%. Navrhovateľ sa domáhal preskúmania tohto rozhodnutia návrhom na jeho preskúmanie z 10.10.2013 z dôvodu, že chodí iba s dvomi barlami a preto si nevie nájsť prácu. Denne trpí bolesťami celej nohy a napriek liekom sa necíti dobre. Dôchodok v sume 96 € mesačne mu sotva stačí na lieky, trpí depresiami.

Rozhodnutie z 24.09.2013 odporkyňa zrušila v rámci autoremedúry rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X - II z 20.12.2013.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X-I. z 20.12.2013 odporkyňa podľa § 73, § 112 ods.4, § 82 a § 293ce zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zvýšila invalidný dôchodok navrhovateľa na 105,30 € mesačne s odôvodnením, že miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je od 16.08.2013 podľa posudku posudkového lekára ústredia

z 27.11.2013 už 55%.

Krajský súd rozsudkom z 13.januára 2014, č.k. 23Sd/274/2013-16, v znení opravného uznesenia z 25.marca 2014, č.k. 23Sd/374/2013-26, potvrdil rozhodnutia odporkyne. z 20.12.2013 č.XXX XXX XXXX X (ďalej len „preskúmané rozhodnutie I.“) a č. XXX XXX XXXX X-II. (ďalej len „preskúmané rozhodnutie II.“) a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že podľa posudkov posudkových lekárov pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne z 28.08.2013 a 27.11.2013 rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je depresívna porucha stredne ťažkého stupňa, bez prítomnosti psychotických príznakov, ktorej podľa kapitoly V, položky 3, písm. a) prílohy č.4 zákona zodpovedá 45% miera poklesu a takto určená miera poklesu bola zvýšená o 10% pre iné zdravotné postihnutie - stav po zlomenine pätovej kosti s drvivým poranením mäkkých častí a stratovým poranením časti pätovej kosti na celkových 55%. Posudkoví lekári pritom zohľadnili navrhovateľom udávané ťažkosti a nálezy odborných lekárskejších vyšetrení, a podľa názoru krajského súdu svoj záver o miere poklesu náležite zdôvodnili. Keďže neboli preukázané nové skutočnosti, ktoré by neboli známe pri posudzovaní posudkových lekárov, krajský súd rozhodnutia odporkyne potvrdil ako vecne správne. Výrok o trovách konania krajský súd odôvodnil neúspechom navrhovateľa v súdnom konaní.

Rozsudok krajského súdu navrhovateľ napadol včas podaným odvolaním. Namietol zaujatosť voči jeho osobe, lebo zdravotný stav sa mu stále zhoršuje, trpí bolesťami nohy, žalúdka, má aj urologické problémy. Súdny spis neobsahuje jeho psychologickú diagnózu. Všetko si musí hradieť sám a keď vyplatí lieky, zostáva mu na živobytie minimum. Poukázal na to, že iní ľudia s oveľa ľahšími diagnózami, ktorí neodpracovali ani deň majú vyšší dôchodok ako on, čo považuje za nespravodlivé. Za nesprávne považoval aj rozhodnutie o náhrade trov konania, ktorá mu nebola priznaná, hoci za taxík zaplatil 74 €.

Navrhovateľ k odvolaniu pripojil kópiu lekárskej správy z psychiatrického vyšetrenia dňa 07.02.2014.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zvýšení invalidného dôchodku z dôvodu zvýšenia miery poklesu na 55%.

Navrhovateľ podľa obsahu odvolania namietal priznanú mieru poklesu.

Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods.1 zákona).

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods.2 zákona).

Z administratívnych spisov odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol uznaný invalidným od 02.06.2010 s 50% mierou poklesu, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo určené postihnutie pravej dolnej končatiny - stav po zlomenine pätnjej kosti s ťažkou deformáciou a poruchou chôdze ťažkého stupňa s určenou 40% mierou poklesu, ktorá bola zvýšená o 10% pre iné zdravotné postihnutie (stredne ťažkú formu stresových a somatoformných porúch). Právoplatným rozhodnutím odporkyne 22.02.2011 bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok z dôvodu uznanej 50% miery poklesu .

Navrhovateľ požiadal o zvýšenie invalidného dôchodku žiadosťou zo 16.08.2013.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods.5 zákona) a určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí (§ 71 ods. 6 zákona).

Aj odvolací súd mal z posudku posudkového lekára ústredia z 27.11.2013 preukázané, že vyhodnotil všetky navrhovateľom namietané ťažkosti a zdravotný stav navrhovateľa a mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudzoval nielen na základe vlastného vyšetrenia, ale aj nálezov odborných lekárskejších vyšetrení - psychiatrického, traumatologického, cievneho, urologického, ortopedického a gastroenterologického ako aj vyšetrenia v ambulancii plastickej chirurgie a správy z hospitalizácie na psychiatrickom oddelení od 20.05.2013 do 06.06.2013, vrátane psychologického vyšetrenia. Na rozdiel od stavu pri uznaní invalidity v roku 2010, vzhľadom na zvýraznenie psychických ťažkostí, posudkový lekár ústredia podľa § 71 ods.5 zákona určil za rozhodujúce zdravotné postihnutie depresívnu poruchu stredne ťažkého stupňa so 45% mierou poklesu podľa kapitoly V, položky 3, písm. a) prílohy č.4 zákona vzhľadom na neprítomnosť psychotických príznakov. Za iné zdravotné postihnutie - postihnutie dolnej končatiny v súlade s § 71 ods.6 zákona zvýšil mieru poklesu, určenú za rozhodujúce zdravotné postihnutie, o maximálne možných 10% .

Záver posudkového lekára ústredia nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskejších vyšetrení, ktoré sa nachádzajú v posudkovej dokumentácii. Navrhovateľ pritom v konaní pred krajským súdom potvrdil, že posudkovým lekárom predložil všetky nálezy. Závery posudku posudkového lekára ústredia o určení miery poklesu preto odvolací súd považoval za presvedčivé, založené na objektívnom a komplexnom posúdení zdravotného stavu navrhovateľa.

V odvolacom konaní navrhovateľ predložil správu z psychiatrického vyšetrenia dňa 07.02.2014, z obsahu ktorého vyplýva zachovaný vzťah k realite a neprítomnosť psychotických príznakov, odporúčaním pokračovania v liečbe liekmi, prípadne hospitalizácie v prípade pretrvávania udávaných ťažkostí. Ani tento nález však nepreukazuje dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu v zmysle § 71 ods.2 zákona oproti stavu, zohľadnenému posudkovým lekárom ústredia, a z toho dôvodu odvolací súd nepovažoval za dôvodné ďalšie doplnenie dokazovania o nové posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa.

Podľa § 70 ods.1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok je invalidita poistenca a získaní potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia.

Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by dôvodom na zvýšenie invalidného dôchodku bola okolnosť, že poistenec má problémy so zamestnaním sa a preto odvolací súd nemohol zohľadniť túto námietku navrhovateľa.

Pri posudzovaní dôchodkového nároku navrhovateľa odvolací súd taktiež nemohol prihliadnuť na námietku, že iní poistenci majú vyššie dôchodky napriek tomu, že nikdy nepracovali. Súd v preskúmvacom konaní podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) totiž nie je oprávnený skúmať opodstatnenosť dôchodkových nárokov iných osôb, môže preskúmať len rozhodnutie, týkajúce sa nároku navrhovateľa. Navrhovateľ pritom nenamietal nesprávnosť hodnotenia dôb poistenia a vymeriavacích základov, hodnotených pre výšku jeho invalidného dôchodku.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O trovách konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2, § 250k ods.1, § 246c ods.1 a § 151 ods.1 O.s.p. Pokiaľ navrhovateľ namietal nepriznanie trov konania - trov cestovného taxíkom, na ich priznanie nemá nárok, lebo v súdnom konaní nebol úspešný a náhradu trov by mu bolo možné priznať len v prípade jeho úspechu v tomto konaní, teda v prípade, ak by súd rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľ má možnosť prostredníctvom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny požiadať o priznanie dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k nej podľa zákona č.599/2003 Z.z., prípadne požiadať o niektorý z príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia podľa zákona č.447/2008 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.